

Aan de leden van gemeenteraad

Weert, 6 november 2019

Onderwerp : Antwoordbrief toezegging raadscommissie 22 oktober 2019
Ons kenmerk : 817857

Beste meneer, mevrouw,

Tijdens de commissie S&I van 22 oktober 2019 zijn er bij agendapunt 12 (*Verordening maatschappelijke ondersteuning Weert 2020*) door DUS Weert vragen gesteld over de eigen bijdrage.

De eigen bijdragesystematiek van de Wmo is behoorlijk technisch en complex. Het is daarom onvermijdelijk u een uitgebreide toelichting te geven. Ook wordt hierin verduidelijkt waarom ervoor is gekozen om geen CAK-minimabeleid te voeren met betrekking tot de eigen bijdrage.

Welke Wmo-cliënten betalen geen bijdrage in de kosten (eigen bijdrage)?

Niet iedereen die gebruik maakt van een Wmo-voorziening betaalt een eigen bijdrage. De cliënten die geen eigen bijdrage betalen zijn te onderscheiden in drie groepen. Voor hen verandert er in 2020 niets:

1. Meerpersoonshuishouden niet-AOW gerechtigd

In 2017 is landelijk besloten om niet-AOW gerechtigde meerpersoonshuishoudens, tot een inkomen van € 35.175,00, geen bijdrage te laten betalen. De reden hiervan is dat het rijk van mening was dat een meerpersoonshuishouden, waarvan de partner chronisch ziek is en geen inkomen heeft, financieel tegemoet gekomen moest worden. Bij de invoering van het abonnementstarief in 2019 is de inkomensgrens geschrapt. Dat wil zeggen dat deze hele groep, ongeacht hun inkomen, geen eigen bijdrage betaalt. Het CAK bepaalt wie tot deze groep behoort. De gemeente heeft hier geen invloed op. Deze groep bedraagt ongeveer 135 huishoudens (7%).

2. Cliënten die vallen onder de anticumulatieregeling

Cliënten die naast de Wmo ook zorg vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz) ontvangen, betalen alleen de bijdrage voor de Wlz. Gemeenten kunnen hier geen invloed op uitoefenen. De omvang van deze groep is voor gemeenten niet bekend.

3. Cliënten met de collectieve zorgverzekering minima (CZM)

Cliënten met een inkomen tot 130% van het sociaal minimuminkomen kunnen deelnemen aan de collectieve zorgverzekering minima (CZM). Dit is een gemeentelijke minimegeling. Deelnemers aan deze verzekering krijgen de eigen bijdrage Wmo wel opgelegd, maar ze betalen deze bijdrage uiteindelijk niet zelf. Deze wordt namelijk vergoed door de zorgverzekering.

Uit de meest recent beschikbare cijfers van het CAK, blijkt dat ongeveer 54% van alle Wmo-cliënten in de gemeente Weert een inkomen tot 130% van het sociaal

minimuminkomen heeft. Er maken 950 Wmo-cliënten gebruik van de collectieve zorgverzekering minima. Dit betekent dat ongeveer 95% van de Wmo-cliënten in Weert, die in de categorie tot 130% sociaal minimuminkomen vallen, via de CZM verzekerd zijn en dus geen eigen bijdrage betalen.

Aan welke 'knoppen' kunnen gemeenten in 2020 draaien met betrekking tot het abonnementsstarief?

1. Generiek het abonnementsstarief verlagen ten opzichte van het landelijke tarief

Gemeenten kunnen er voor kiezen om een lager abonnementsstarief dan het landelijk geldende tarief van € 19,00 per maand vast te stellen. De huidige korting van 10% is daar een voorbeeld van. Deze verlaging geldt dan echter voor alle Wmo-cliënten in de gemeente Weert. De korting van 10% toepassen op een deel van onze inwoners kan dus niet.

Toelichting beleidskeuze in verordening Wmo 2020:

De gemeente Weert kiest ervoor om het abonnementsstarief niet te verlagen ten opzichte van het landelijke tarief. Hiervoor zijn diverse argumenten:

- a) Het basisprincipe van de Wmo gaat er vanuit dat mensen die in staat zijn hun hulp/ ondersteuning, zelf te regelen en te betalen, deze niet van de overheid moeten krijgen. Met de invoering van het abonnementsstarief wordt gebroken met dit principe 'bijdragen naar draagkracht'. Zeker voor de hoge inkomens is een eigen bijdrage van € 19,00 per maand relatief laag, wat we al merken in een forse toename van het aantal cliënten dat een beroep doet op de Wmo. Dit zijn cliënten die anders zelf hun zorg zouden inkopen (met name hulp bij het huishouden), of cliënten die eigenlijk in aanmerking komen voor de Wlz. Een overstap naar de Wlz zou voor hen een substantiële verhoging van de eigen bijdrage betekenen, waardoor zij langer gebruik willen blijven maken van de Wmo dan voorheen.
- b) De korting van 10% maakte deel uit van een pakket aan maatregelen dat grotendeels bedoeld was om de negatieve effecten van de toenmalige landelijke eigen bijdrage systematiek voor cliënten binnen een bepaalde inkomensgroep (130% van het sociaal minimum tot modaal inkomen) te beperken. Inmiddels is de landelijke systematiek veranderd en is sprake van het abonnementsstarief. Het abonnementsstarief kent deze negatieve effecten niet, omdat deze inkomensafhankelijk is. Het abonnementsstarief beoogt stapeling van zorgkosten tegen te gaan, juist voor deze inkomensgroep die geen beroep kan doen op gemeentelijke minimaregelingen en gemeentelijke collectiviteiten voor sociale minima en minder profiteert van landelijke regelingen zoals de huur- en zorgtoeslag. De korting van 10% handhaven draagt dus niet bij aan het destijds geformuleerde doel, namelijk het ontzien van de groep van 130% van het sociaal minimuminkomen tot modaal ongeveer € 35.000,00.
- c) Inwoners met een inkomen tot 130% van het sociaal minimuminkomen kunnen deelnemen aan de collectieve zorgverzekering minima (CZM). Deelnemers aan deze verzekering krijgen de eigen bijdrage Wmo wel opgelegd, maar betalen deze bijdrage uiteindelijk niet zelf, omdat deze wordt vergoed door de zorgverzekering. Kortom, de gemeente ontvangt de eigen bijdrage voor de geleverde zorg, maar de cliënt voelt dit niet in de portemonnee. Voor deze relatief grote groep cliënten heeft het verlagen van het abonnementsstarief dus geen negatief effect.
- d) De invoering van het abonnementsstarief heeft daarnaast als beoogd effect de uitvoeringskosten en regeldruk te reduceren en zorgt voor meer eenvoud voor de cliënt. Het bedrag van € 19,00 per maand is landelijk het meest passend gebleken. Door het landelijk vastgestelde tarief te hanteren is het voor iedereen vooraf duidelijk wat de hoogte van de bijdrage in de kosten is.

2. CAK-minimabeleid voeren

Gemeenten kunnen ervoor kiezen om het CAK-minimabeleid met betrekking tot de eigen bijdrage te voeren. Bij het CAK-minimabeleid is op basis van een inkomensgrens per type huishouden de bijdrage niet verschuldigd. Gemeenten kunnen per type huishouden (één-

of meerpersoonshuishouden en AOW-gerechtigd of niet) inkomensgrenzen vaststellen. Als een huishouden onder de inkomensgrens valt, betaalt het geen eigen bijdrage. De gemeente ontvangt voor deze groep dus in dat geval ook geen inkomsten.

Toelichting beleidskeuze in verordening Wmo 2020:

We hebben ervoor gekozen om niet het CAK-minimabeleid te hanteren, maar onze eigen minimaregeling, namelijk het CZM. Een grote meerderheid van de cliënten met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum maakt gebruik van de CZM (zoals hierboven beschreven) en krijgt de eigen bijdrage vergoed.

Hierbij wordt opgemerkt dat als de ontwikkelingen met betrekking tot de CZM negatief uitpakken voor cliënten, deze beleidskeuze opnieuw wordt beoordeeld.

3. Vrijstelling eigen bijdrage

Gemeenten kunnen vanaf 1 januari 2018 een inwoner vrijstellen voor de eigen bijdrage voor Wmo-voorzieningen als er sprake is van problematische schulden of ter voorkoming van zorgmijding.

Toelichting beleidskeuze in verordening Wmo 2020:

Deze maatregel blijft geldig. Dit betreft dus maatwerk en wordt per individu bekeken.

Effecten beleidskeuzes in verordening 2020

De voorgestelde wijziging van de verordening (korting van 10% laten vervallen) heeft samenvattend de volgende effecten:

- meerpersoonshuishoudens, niet-AOW gerechtigd: blijven vrijgesteld van eigen bijdrage, dus géén nadelig effect.
- Inkomens onder 130% van het sociaal minimum (54%): blijven in aanmerking komen voor vergoeding CZM (95% gebruikt deze).
- Inkomens boven 130% sociaal minimum (uitgezonderd meerpersoonshuishouden, niet AOW-gerechtigd) gaan van €15,75 per vier weken in 2019 naar €17,50 per vier weken in 2020. Dit is echter nog steeds lager dan 2017.

Heeft u nog vragen? Neemt u dan gerust contact op met Linda Vriens van de afdeling Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn. Zij is bereikbaar op telefoonnummer (0495) 57 58 00 en per e-mail op L.Vriens@weert.nl.

Met vriendelijke groet,

Hans Jansen
hoofd afdeling OCSW

